

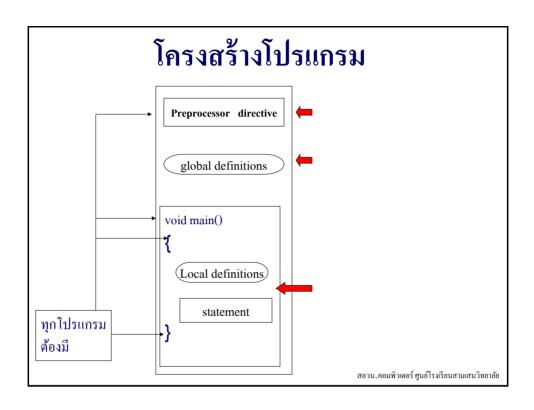

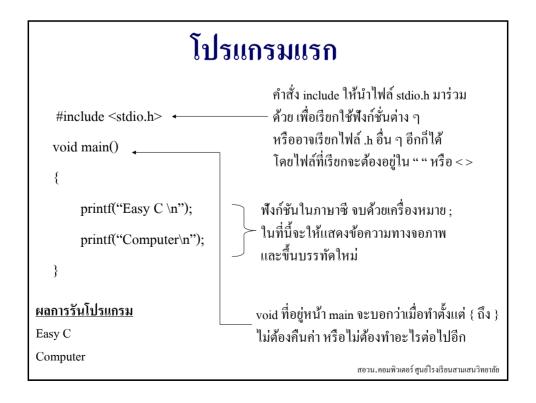
เอกสารประกอบการเรียน

ศูนย์ส่งเสริมโอลิมปิกวิชาการและพัฒนามาตรฐานวิทยาศาสตร์ศึกษา ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ (สอวน.) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ ศูนย์โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

พื้นฐานภาษาซื่

- 1. เริ่มต้นเขียนภาษาซื
- 2. ประเภทของข้อมูล
- 3. ตัวดำเนินการ
- 4. ฟังก์ชันรับและแสดงผลทางจอภาพ

ไฟล์ .h ที่ตามหลัง include

ไฟล์นามสกุล .h เป็น Header file หรือไฟล์ส่วนหัวที่รวบรวมคำสั่งต่าง ๆ ของภาษาซีเอาไว้ เพื่อให้ผู้เขียนสามารถใช้ฟังก์ชันได้ มีอยู่หลายไฟล์เช่น

เก็บฟังก์ชันที่ใช้งานทั่วไป เช่น printf, scanf โปรแกรมส่วนมาก · stdio.h

าะใช้ไฟล์นี้

เก็บฟังก์ชันควบคุมการแสดงผลต่าง ๆ · conio.h

เก็บฟังก์ชันที่ใช้ในการประมวลผลกับข้อความ · string.h

เก็บฟังก์ชันที่ใช้ในการคำนวณทางคณิตศาสตร์ เช่น sin,cos,log · math.h

สอวน.คอมพิวเตอร์ ศูนย์โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

ตัวอย่างโปรแกรม

```
#include "stdio.h"
int feet, inches:
void main()
          feet = 6;
          inches = feet * 12;
          printf("Height in inches is %d",inches); ←
```

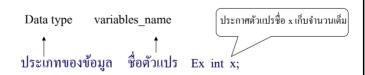
ตัวแปร (variables)

ตัวแปร เป็นชื่อของหน่วยความจำที่ตำแหน่งต่าง ๆ ที่ผู้เขียนโปรแกรม กำหนด มีไว้สำหรับเก็บข้อมูลต่าง ๆ ระหว่างการทำโปรแกรม แบ่งตามประเภทได้ดังนี้

- ตัวแปรเก็บข้อมูลชนิดจำนวนเต็ม
- ตัวแปรเก็บข้อมูลชนิคจำนวนจริง (มีทั้งแบบ 32 บิต และ 64 บิต)
- ตัวแปรเก็บข้อมูลชนิคตัวอักขระ
- ตัวแปรเก็บข้อมูลชนิคสายอักขระ (สตริง)

สอวน.คอมพิวเตอร์ ศูนย์โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

การประกาศตัวแปร

กฎการตั้งชื่อตัวแปร

- ประกอบด้วยตัว a ถึง z , 0 ถึง 9 และ _ เท่านั้น
- ตัวอัขระตัวแรกต้องเป็น a ถึง z และ _
- ห้ามใช้ชื่อเฉพาะ
- ตัวพิมพ์ให้ตัวพิมพ์เล็กระบบจะมองว่ามีความหมายต่างกัน
- ความยาวตัวแปรไม่เกิน 31 ตัวอักขระ

ชนิดข้อมูล (data type)

ชนิดข้อมูล	การประกาศ	ขนาด (Byte)	ช่วงของข้อมูล
ตัวอักขระ	char	1	-128 ถึง 127
เลขจำนวนเต็ม	int	2	-32,768 ถึง 32,767
long integer	long	4	สองพันล้ำน
จำนวนเต็ม _{ไม่คิดเครื่องหมาย}	unsigned int	2	0 ถึง 65,535
เลขทศนิยม	float	4	$1.2 \times 10^{-38} - 3.4 \times 10^{38}$

ดูเพิ่มเติมในหนังสือ ถ้าหากคอมไพลเลอร์ต่างกันขนาดก็อาจต่างกันไปด้วย

สอวน.คอมพิวเตอร์ ศูนย์โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

ดำสงวน (Reserved Word)

auto	break	case	char	const	continue	default
do	double	else	enum	extern	float	for
goto	if	int	long	register	return	short
signed	sizeof	static	struct	switch	typedef	union
unsigne	d void	volatil	e while			

ตัวอย่างการตั้งชื่อตัวแปร

computer_room - ถูกต้อง

n-sync • ผิดหลักการ เนื่องจากมีเครื่องหมาย – ในชื่อ

108dog — ผิดหลักการ เนื่องจากใช้ตัวเลขขึ้นต้น

Year# ← ผิดหลักการ เนื่องจากมีเครื่องหมาย # อยู่ในชื่อ

good ← ถูกต้อง

สอวน.คอมพิวเตอร์ ศูนย์โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

การประกาศตัวแปร

จบด้วยเครื่องหมายอัฒภาค (;)

ชนิดข้อมูล ชื่อตัวแปร;

ถ้าหากมีตัวแปรหลายตัวให้ใช้เครื่องหมายจุลภาคคั่น

ชนิดข้อมูล ชื่อตัวแปร, ซื่อตัวแปร,....;

ตัวอย่าง

int count; ประกาศตัวแปรชื่อ count สำหรับเก็บเลขจำนวนเต็ม

int m, n; ประกาศตัวแปรชื่อ m และ n สำหรับเก็บเลขจำนวนเต็ม

int no = 10 ประกาศตัวแปรชื่อ no สำหรับเกีบจำนวนเต็มและให้เท่ากับ 10

float percent, total; ประกาศตัวแปรชื่อ percent และ total สำหรับเก็บเลขทศนิยม

การกำหนดค่าให้กับตัวแปรตัวเลข

• การให้ค่ากับข้อมูลการกำหนดค่าพร้อมกับประกาศตัวแปร หรือประกาศแล้วจึง กำหนดก็ได้ ตัวอย่างเช่น

```
- int no = 10; /* ประกาศตัวแปร no เป็นเลขจำนวนเต็มและให้เท่ากับ 10*/
```

```
- int no; /* ประกาศตัวแปร no เป็นจำนวนเต็ม */
```

```
no = 10; /* ให้ no เท่ากับ 10 */
```

```
- int num /* ประกาศตัวแปร num เป็นจำนวนเต็ม */
```

```
num = 0x10; /* ให้ num เท่ากับ 10 ฐานสิบหก */
```

— เลขฐานสิบหกให้เริ่มต้นค้วย 0x

สอวน.คอมพิวเตอร์ ศูนย์โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

ตัวแปรชนิดอักขระ

a = T

ตัวอย่าง

```
int a, b; /* ประกาศตัวแปร a และ b สำหรับเก็บเลขจำนวนเต็ม */
```

char c, d; /* ประกาศตัวแปร c และ d เก็บตัวอักขระ */

a = 3;

b = a; /*เอาค่าในตัวแปร a ใส่ในตัวแปร b จะทำให้ b เท่ากับ 3 */

c = 'a'; /*ให้ค่าในตัวแปร c มีค่าเป็นตัวอักขระตัว a */

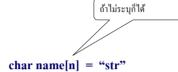
b = a + 4; /*ให้ค่าในตัวแปร b เท่ากับ 7 */

b = 'a' + a; /* ค่าในตัวแปร b จะเท่ากับรหัส ASCII ของ a บวกกับ 3 */

ตัวแปรชนิดข้อความ

ข้อความก็คือตัวอักขระหลาย ๆ ตัวมาต่อเรียงกันเรียกว่าสตริง (string) เมื่อมีการประกาศ ตัวแปรประเภทนี้ คอมพิวเตอร์จะนำตัวอักขระแต่ละตัวมาเก็บในหน่วยความจำแบบ char เรียงกับไปทีละตัว

ต่างจากภาษายุคใหม่ที่ใช้แบบอ้างอิง

name : ชื่อตัวแปร

n : ขนาดของข้อความ หรือจำนวนอักขระในข้อความ

str : ข้อความเริ่มต้นที่กำหนดให้กับตัวแปร โดยเขียนไว้ในเครื่องหมาย " "

สอวน.คอมพิวเตอร์ ศูนย์โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

ตัวแปรชนิดข้อความ

ตัวอย่าง

ตัวแปรชื่อ name มีความยาวไม่เกิน 15 ตัวอังระ

char name[15] = "COMPUTER"; /* เก็บข้อความลงตัวแปร name */
char phone[15] = "0-2737-3000";

char age[3] = "20";

ตัวแปรชื่อ age มีความยาวไม่เกิน 3 ตัวอักขระ

การประกาศค่าคงที่

ค่าคงที่เป็นค่าที่คงเดิมตลอดทั้งโปรแกรม แต่ตัวแปรจะมีค่าเปลี่ยนแปลงได้ระหว่างทำโปรแกรม การประกาศค่าคงที่

1. ใช้คำสั่ง const ตามรูปแบบดังนี้

const ชนิดข้อมูล ชื่อตัวแปร = ค่าที่เก็บในตัวแปร; Ex: const int count = 120;

2. ใช้ตัวประมวลผลก่อน ตามรูปแบบดังนี้

#define ชื่อค่าคงที่ ค่าคงที่ที่ต้องการเก็บ

Ex: #define count 120 /* กำหนดให้ count เป็นค่าคงที่แบบ int มีค่าเป็น 120*/

สอวน.คอมพิวเตอร์ ศูนย์โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

นิพจน์ (Expression)

หมายถึงสิ่งที่ประมวลผลแล้วให้ค่าผลลัพธ์ออกมา มีความยากง่ายแตกต่างกันออกไป

นิพจน์ที่เป็นสัญลักษณ์

#define VAT 7
#define PI 3.14159

const int a = 35;

นิพจน์ตัวแปร

int count;

float amount;

char ch;

นิพจน์ที่เชื่อมโยงด้วยตัวดำเนินการ

3+5;

score1 * 2 + score2 * 5 + score3 * 7; สอวน.คอมพิวเตอร์ ศูนย์โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

ข้อความกำหนดค่า (Assignment statement)

เป็นการกำหนดค่าให้กับตัวแปร มีรูปแบบดังนี้

```
ตัวแปร = นิพจน์; ← จบด้วยเครื่องหมาย ;

↑

ใช้เครื่องหมายเท่ากับ
```

ตัวอย่าง

```
con = 10.5;
result = 25 * 6;
point = score1 * 2 + score2 * 5 + score3 * 8;
a = b = 0; /*ให้ตัวแปร a เท่ากับตัวแปร b โดยมีค่าเป็นศูนย์ */
```

สอวน.คอมพิวเตอร์ ศูนย์โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

ตัวอย่าง

```
#include <stdio.h>
void main()
{
    int sum, total;
    sum = total = 0;
    printf(" sum = %d \n",sum);
    printf(" total = %d \n",total);
}

sum = 0
total = 0
```

ตัวดำเนินการทางคณิตศาสตร์

การคำนวณ	ตัวดำเนินการ	ตัวอย่าง	การทำงาน	
บวก	+	c = a + b;	นำ a บวก b ผลลัพธ์เก็บใน c	
ลบ	-	c = a - b;	นำ a ลบ b แล้วเก็บใน c	
คูณ	*	c = a * b;	นำ a คูณ b แล้วเก็บใน c	
หาร	/	c = a / b;	การหารต้องระวังจะขึ้น	
			กับประเภทของข้อมูลค้วย	
มอคูลัส	%	c = a % b;	เป็นการหารที่เก็บเศษไว้ใน c	

สอวน.คอมพิวเตอร์ ศูนย์โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

ตัวดำเนินการเอกภาค (unary operator)

เป็นการใช้ตัวคำเนินการกับตัวแปรตัวเคียว มีการใช้สองแบบคือ

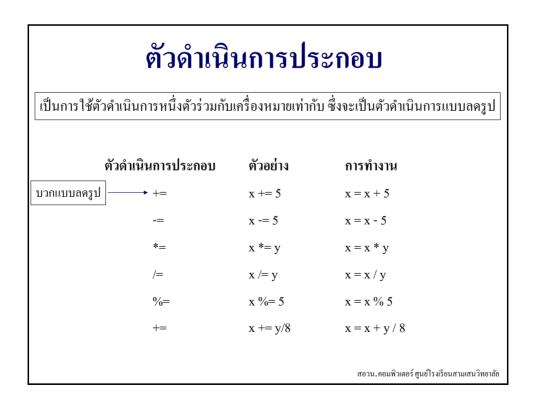
1. ตัวคำเนินการเอกภาคเติมหลัง (postfix mode)

EX: a++; เพิ่มค่าครั้งละหนึ่งค่า

2. ตัวดำเนินการเอกภาคเติมหน้า (prefix mode)

EX: ++a; เพิ่มค่าครั้งละหนึ่งค่า

(์ ตัวอย่างก _ั	ารใช้งา	H
การคำนวณ	ตัวดำเนินการ	ตัวอย่าง	การทำงาน
เพิ่มค่าทีละหนึ่ง	++	x++	$\mathbf{x} = \mathbf{x} + 1$
		++x	$\mathbf{x} = \mathbf{x} + 1$
ลดค่าที่ละหนึ่ง		x	x = x - 1
		x	x = x - 1
y = ++x; 	y = x รู้ตัวแปร y นำค่า		ก่อน จากนั้นเพิ่มค่า x ขึ้นห สอวน.ลอมพิวเตอร์ ศูนย์โรงเรียนสามเสนว์

ตัวอย่างการใช้งาน

คำสั่ง	x	y
int $x = 10$, $y = 20$;	10	20
++x;	11	20
y =x;	10	10
$\mathbf{x} = \mathbf{x} - + \mathbf{y};$	19	10
y = x - + +x;	20	0

สอวน.คอมพิวเตอร์ ศูนย์โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

ลำดับในการดำเนินการ

้ถ้าหากมีการใช้ตัวดำเนินการประกอบและตัวดำเนินการเอกภาคหลายตัว จะมีลำดับทำงานดังนี้

- 1. ()
- 2. ++ --
- 3. * / %
- 4. + -
- 5. += *= /= -= %=

การเขียนนิพจน์**ทางดณิตสาสตร์ในภาษาซี**

นำข้อมูลหรือตัวแปรมาดำเนินการทางคณิตศาสตร์ ตรรกศาสตร์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

นิพจน์ทางคณิตศาสตร์ปกติ

นิพจน์ทางภาษาซื

$$x^2 + 4x + 2$$

$$x*x + 4*x + 2$$

$$\frac{x^2}{xy+2}$$

$$x*x/(x*y+2)$$

$$\frac{a+b}{c-d}$$

(a+b)/(c-d)

สอวน.คอมพิวเตอร์ ศูนย์โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

การแปลงชนิดข้อมูล (type cast)

เป็นการเปลี่ยนแปลงข้อมูลชนิคหนึ่งให้เป็นอีกชนิคหนึ่ง

ตัวแปร = (ชนิดของข้อมูล) นิพจน์;

ตัวอย่าง

ข้อมูลใหม่ที่ต้องการให้กับตัวแปร

#include "stdio.h"

main()

}

int x;

$$x = 5.6 + 3.5$$
;

$$x = (int) 5.6 + (int) 3.5;$$

/* แปลง 5.6 ให้เป็น 5 แปลง 3.5 ให้เป็น 3 */

จะได้ x = 8

ฟังก์ชันรับข้อมูลและแสดงผล

สอวน.คอมพิวเตอร์ ศูนย์โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

ฟังก์ชันรับข้อมูล (Input Function)

- scanf () รับข้อมูลจากคีย์บอร์ตมาเก็บในตัวแปรที่กำหนด
- getchar() รับข้อมูลอักขระตัวเดียว และต้องกด Enter ทุกครั้ง
- getch() รับข้อมูลอักขระตัวเคียว ไม่ต้องกด Enter และ ไม่แสดงผล
- getche() รับข้อมูลอักขระตัวเดียวเหมือน getch() แต่จะแสดงผลด้วย
- gets() รับข้อความ (string) มาเก็บในตัวแปรที่กำหนด

scanf()

scanf(control string ; argument list)

- control string เป็นรหัสรูปแบบข้อมูล (format code)
- argument list ตัวแปรที่ใช้เก็บข้อมูล ใช้เครื่องหมาย & นำหน้าชื่อ แต่ ถ้ารับข้อมูลเป็นสตริงไม่ต้องมีเครื่องหมายนี้

สอวน.คอมพิวเตอร์ ศูนย์โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

Format code

າປແກກ	ความหมาย
%c	ใช้แสดงอักขระตัวเดียว
%d	ใช้แสดงจำนวนเต็มเลขฐานสิบ
%e	ใช้แสดงข้อมูลตัวเลขจุดทศนิยม
%f,%lf	ใช้แสคงข้อมูลแบบ flot
%g	
%h	ใช้แสคงข้อมูล short integer
%l	
%0	ใช้แสคงข้อมูลจำนวนเติ่มเลขฐานแปด
%u	ใช้แสดงข้อมูล unsigned int
%x	ใช้แสดงข้อมูลเลขฐานสิบหก
%s	ใช้แสคงสตริง

getchar()

```
getchar ();
หรือ char_var = getchar();
```

char_var เป็นตัวแปรชนิด char ที่ใช้เก็บข้อมูลตัวอักขระที่ป้อนผ่าน คีย์บอร์ด

getch()

```
getch ( );
หรือ char_var = getch( );
```

char_var เป็นตัวแปรชนิด char ที่ใช้เก็บข้อมูลตัวอักขระที่ป้อนผ่าน คีย์บอร์ด

ฟังก์ชันนี้ใช้รับอักขระตัวเคียวจากคีย์บอร์ต ไม่ต้องกด Enter ข้อมูล ที่รับเข้าไปจะไม่แสดงผล

getche()

```
getche ( );
หรือ char_var = getche();
```

char_var เป็นตัวแปรชนิด char ที่ใช้เก็บข้อมูลตัวอักขระที่ป้อนผ่าน คีย์บอร์ด

ฟังก์ชันนี้ใช้รับอักขระตัวเดียวจากกีย์บอร์ต ไม่ต้องกด Enter ข้อมูลที่ รับเข้าไปจะแสดงผลออกมาด้วย

gets()

gets(string_var);

string_var เป็นตัวแปรสตริงที่ใช้เก็บข้อความ (string constant) ฟังก์ชันนี้ใช้รับข้อมูลจากคีย์บอร์ตมาเก็บในตัวแปรสตริง

สรุปการใช้ input function

- รับข้อมูล string ควรใช้ฟังก์ชัน gets() หรือ scanf()
- รับข้อมูลตัวเลขควรใช้ฟึงก์ชัน scanf() ถ้าหากป้อนข้อมูลแล้วเว้นวรรคโปรแกรมจะมองว่าเป็นตัวแปรมากกว่าหนึ่งตัว
- รับตัวเลขหนึ่งตัวหรือตัวอักขระหนึ่งตัว ไม่แสดงทางจอภาพ ใช้ getch() แต่ถ้าต้องการให้แสดงทางจอภาพใช้ getche()
- การใช้ scanf() รับข้อมูลติดกันมากกว่า 2 ครั้งอาจเกิดข้อผิดพลาดได้

สอวน.คอมพิวเตอร์ ศูนย์โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

ฟังก์ชันแสดงข้อมูล (Output Function)

- printf () แสดงผลลัพธ์ออกทางจอภาพตามรูปแบบที่กำหนด
- putchar() แสดงตัวอักขระตัวเดียวออกทางจอภาพ
- puts() แสคงข้อความสตริงออกทางจอภาพ

printf()

printf (" control ",value);

control: เป็นส่วนควบคุมการแสดงผล ประกอบด้วยข้อความ รหัสควบคุม(เช่น %d %f) และอักขระควบคุมการแสดงผล(\n) value: ได้แก่ค่าตัวแปร นิพจน์ ที่ต้องการแสดงผล ถ้าหากมีมากกว่า หนึ่งตัวให้ใช้ comma คั่นระหว่างแต่ละตัว

สอวน.คอมพิวเตอร์ ศูนย์โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

รหัสรูปแบบ (Format Code)

- %d แสดงเลขจำนวนเต็ม (int,short,unsigned ,....)
- %f แสดงเลขทศนิยม (float,double,...)
- %c แสดงตัวอักขระหนึ่งตัว
- %s แสดงผลเป็นข้อความ
- %p แสดงผลเป็นตัวชี้ตำแหน่ง (pointer)

รูปแบบอื่น ๆ ดูเพิ่มเติมในคู่มือ

ตัวอย่าง

```
int x1 = 43, x2 = 0x77, x3 = 0573;
float y1 = -764.512, y2 = 1.25e02;
char z = 'A';
char name[10] = "COMPUTER";
main()
    printf("%d ",x1);
    printf("%x %o ",x2,x3);
   printf("%f %e ",y1,y2);
   printf("%c %s ",z,name);
}
                                                     สอวน.คอมพิวเตอร์ ศูนย์โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
```

การกำหนดรูปแบบทศนิยม

```
ฐปแบบ
                   %.nf
                        — จำนวนจุคทศนิยมที่ต้องการแสดงผล
#include <stdio.h>
float x1 = 17.765, x2 = 1.578e + 03;
main()
         printf("%.4f",x1);
         printf("%.1f",x1);
         printf("%.2e",x2);
         printf("%.1e",x2);
}
                                                         สอวน.คอมพิวเตอร์ ศูนย์โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
```

การกำหนดพื้นที่แสดงผล

รูปแบบ %m.nf

m : จำนวนฟื้นที่แสดงผล

n : จำนวนอักขระที่ต้องการนำมาแสคงผล

```
#include <stdio.h>
char message[] = "C Language";
main()
{
    printf("%12.6s",message);
```

}

สอวน.คอมพิวเตอร์ ศูนย์โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

รหัสควบคุมการแสดงผล

- ∖n ขึ้นบรรทัดใหม่
- \t เว้นช่องว่างเป็นระยะ 1 tab หรือหกตัวอักขระ
- \r ให้เคอร์เซอร์ขึ้นบรรทัดใหม่
- \f เว้นช่องว่างเป็นระยะหนึ่งหน้าจอ

ตัวอย่างการแสดงผล

```
#include <stdio.h>
#define PUBLISH "Infopress"

int x1 = 14, x2 = 5;

main()

{

    printf("This is the book from %s\n",PUBLISH);

    printf("Sum of %d + %d = \t%d\n",x1, x2, x1+x2);
}
```

สอวน.คอมพิวเตอร์ ศูนย์โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

putchar() แสดงอักขระตัวเดียว

```
putchar(char);

    ปี เป็นตัวแปรชนิด char หรือเขียนภายในเครื่องหมาย ' '
```

```
#include <stdio.h>
char first = 'A'
{
    clrscr();
    putchar(first);
    putchar('T');
}
```